

M t chi u cu i năm 1998 tôi vào Tr ng University of Washington (UW) đ đón đ a con gái áp út tan gi h c.

Tình c tôi nhìn th y m t ông già đ ng ch xe bên b n Bus. Có ông c ỉ n tu i h n tôi nhi u. H i chuy n, tôi m i hay, ông c đã qua tu i b y m i, ăn ti n h u, và đang h c môn Truy n Thông (Communication) năm Senior. Tôi ch t nghĩ, th i gian này mình cũng không b n m, t i sao không tr ỉ i tr ỉ ng? Ít ra cũng h c thêm đ c vài đi u hay. Th là, hôm sau tôi n p đ n xin tr c nghi m trình đ Toán và Anh Văn đ x p p t i Shoreline Community College (Shoreline C. C.).

So v i các tr ỉ ng đ i h c c ng đ ng quanh vùng, thì h c phí c a Shoreline C. C. t ỉ ng đ i nh .Th t là, không có gì đi n t n i ni m vui s ỉ ng t t cùng c a tôi bu i đ u đ c c p c p tr ỉ i tr ỉ ng làm h c trò. Ba m i ăm năm sau khi r i gh nhà tr ỉ ng (1963) đ tình nguy n vào quân ngũ, tôi đâu ng còn có ngày đ c ng i d ỉ i p nghe i th y giáo gi ng? Xung quanh tôi là nh ng ng ỉ i tr tu i v a qua b c trung h c. Tôi làm vi c m i ti ng đ ng h m t ngày, b n ngày m t tu n . Ngày, ngày, v a tan s , tôi i v i lái xe t i p. T y, tôi làm vi c full-time, đi h c full-time, b n b u vô cùng. H c k (quater) đ u tiên, tôi ghi danh m t p Toán, và hai p Anh Văn, m i p 5 tín ch (credit). Tôi mi t mài trong công vi c su t ngày, và chuyên c n trong

Ông giáo sđ y Sđ

Tác Giả: Váng Máng Long-K20
Thứ Hai, 23 Tháng 4 Năm 2012 21:29

hác táp mái đám. Vào mùa thi, tôi thác tráng hai, ba đám là tháng. Tôi ghi danh full-time đá thúc đát tháng con út. Tháng nhá sá ông bá theo káp, nên phái gáng cháy có cá đá thoát lên đái hác bán năm.

Mát niên khóa trôi qua. Con đáng hác hành cáa tôi đang có vá ráng má thánh thang, thì báng đáng lái quáo vào mát khúc quanh, chá vì mùa Fall 2000 tôi đã ghi danh láp History 274 “U.S. and Vietnam”.

Tôi “láy” láp Sđ Ký này vái mác đách tìm hiáu xem cuác chián tranh váa qua đã đáng cá các sá gia Má ghi chép lái nhá thá nào? Tá đáó, hy váng biát đáng cá phán nào, nguyên nhân vì sao, giáa đáng, Má đã bá rái Viát-Nam, vì sao chúng ta đã thua trán.

Ngái tá lâu đáng quyán phá trách láp Sđ 274 là tháy Dan. Trong thái gian dài cá chác năm qua, ông giáo ká cáu này đã đào táo hàng ngàn môn sinh. Nháng hác trò cáa ông sau khi chuyán tiáp lên tráng đái hác bán năm, đã trá thành nháng Thác Sĩ, Tián Sĩ. Lâu lâu há lái ghé vá tráng xáa, thăm ông tháy cũ.

Láp “U.S. and Vietnam” mùa Fall 2000 có cháng hán hai chác hác viên, trong đó đa tráng chiám đa sá. Có bán hác trò gác Châu Á, gám hai anh Tàu lác đáa, mát cáu bé H'Mong và tôi. Bán đáng láp vái tôi còn nhá lám. Há trá hán máy đáa con tôi nhiáu.

Tôi cá táng ráng nháng tài liáu lách sá mà các tháy giáo đám truyán bá, phái nám trong cháng trình đã kiám duyát và cho phép cáa Bá Giáo-Dác Hoa-Ká. Nháng thác tá không phái váy. Nán giáo đác cáa Má đã đi vào tá trá lâu. Tháy giáo có toàn quyán láo lái, háng đán con thuyán hác ván chá hác trò mình tái bát ká bán bá nào mà thầy đã chán. Tháy giáo chá đánh sách giáo khoa nào tháy sá đáy đá chúng tôi mua. Tháy phá bián nháng tài liáu nào mà tháy áng ý. Trong hai phán ba thái gian đáu cáa hác ká Fall 2000, mái khi nói tái phong trào Viát-Minh, ông giáo sá đáy Sđ không ngát ca táng HCM nhá mát lãnh tá tài ba, và vô cùng sáng suát đã khôn khéo háng đán dân tác Viát -Nam tái chián tháng thoát ách đô há cáa Đá-Quác Pháp.

Tháy kháng đánh ráng, chính phá Hoa-Ká là nguyên nhân cuác chián tranh Đông-Dáng lán thá hai (1954-1975). Vì theo lái tháy, thì HCM đã năm lán gái mát thá cho Táng Tháng Harry Truman đá xin thán phác và háp tác, nháng Táng Tháng Harry Truman đã tá chái. Tháy cho ráng ngái Má đã lám lán trá giúp quân Pháp trá lái tái chiám Đông-Dáng trong khi cao trào dân chá, đáu tranh giành đác láp đang lan tràn trên toàn thá giái, và chá nghĩa thác dân đã lái thái.

Chúng tôi đã đđ c cho xem nhđ ng đđ n phim cũ vđ trđ n Đđ n-Biên Phđ , vđ Hiđ p- Đđ nh Geneve, và vđ cuđ c di cđ năm 1954. Vđ i nhđ ng trđ n có âm vang quđ c tđ nhđ Plei-Me, Khe-Sanh, Kontum, Bình-Long, Long-Khánh vân vân... chúng tôi chđ đđ c thđ y nhđ ng cđ nh thđ đ ng vong cđ a quân đđ i Đđ ng-Minh và Viđ t-Nam-Cđ ng-Hòa. Trđ n Mđ u-Thân, chđ là cđ nh... nhà cháy, dân chđ y lođ n. Tđ t cđ nhđ ng “tđ liđ u” này đđ u có thđ c, nhđ ng thđ y Dan chđ trđ ng bày nhđ ng phđ n có lđ i cho Viđ t-Cđ ng. Tôi chđ a nghe đđ đ c tđ miđ ng thđ y mđ t lđ i nói tđ t nào cho phía Viđ t-Nam Cđ ng-Hòa. Thđ y mô tđ Quân- Lđ c Viđ t-Nam Cđ ng-Hòa nhđ mđ t đđ i quân kém cđ i vđ cđ tđ chđ c lđ n khđ năng tác chiđ n. Vđ i thđ y Dan, chiđ n tranh Viđ t-Nam chđ là mđ t gánh nđ ng cho ngân sách Quđ c-Phòng Hoa-Kđ , mđ t sđ phí phđ m công quđ . Đđ có đđ i lđ n tôi đđ tay nêu ý kiđ n bđnh vđ c quân đđ i ta, chính quyđ n ta, thì ông chđ cđ đ i, chđ tay vào quyđ n Sđ dày cđ m,

“Book said!”

Cđ cái đđ p khúc “Sách đđ y!” đđ , ông thđ y phđ n chiđ n đã lđ ch sđ gián tiđ p nhđ c nhđ cho tôi hay rđ ng, tôi là mđ t hđ c trò, còn ông là mđ t vđ giáo sđ nói có sách, mách có chđ ng.

Thđ y hùng hđ n thuđ t lđ i nhđ ng lđ n thđ y tham gia biđ u tình chđ ng chiđ n tranh thđ i 1960s và nđ ng lđ i đđ kích lđ nh đđ ng viên ngày đđ , đã đđ a hàng trăm ngàn thanh niên Hoa-Kđ vào chđ chđ t.

Kđ t quđ hai lđ n khđ o hđ ch giđ a hđ c kđ (Mid-Term) tôi đđ u lãnh đđ m (F) bđ i vì tôi chđ làm trót lđ t phđ n A, B, C khoanh, còn vđ bài tiđ u luđ n (essay) thì tôi bđ lođ i thđ ng tay.

Cđ hai bài đđ u lãnh đđ m KHÔNG (0) chđ vì tôi đã viđ t không hđ p ý ông thầy. Ngđ t mđ t đđ u là, lđ p History 274 này bđ tính đđ m đđ m lên trđ đ ng đđ i hđ c bđ n năm. Bđ đánh rđ t lđ p này thì giđ c mđ chuyđ n tiđ p lên University of Washington cđ a tôi sđ thành mây khói.

Tôi theo hđ c lđ p này đđng vào lúc nhà trđ đ ng đđng sôi sđ c vđ i cuđ c vđ n đđ ng bđ u cđ Tđ ng Thđ ng. Ông thđ y đđ y Sđ không phđ i là ngđ đ i đđ c nhđ t có ác cđ m vđ i chiđ n tranh, mà Tiđ u-Bang Washington tôi đđng cđ ngđ cũng là thành trì cđ a Đđ ng Dân-Chđ . Tâm sđ này kiđ m cđ trđ đ ng chđ c cũng chđ ng có ai thông cđ m!

Ông giáo sđ y Sđ

Tác Giả: Váng Máng Long-K20
Thứ Hai, 23 Tháng 4 Năm 2012 21:29

Thời gian này lòng tôi thật buồn phiền. Tôi trách rằng, mùa Fall 2000 có thi u gì l p t ng đ ng v i History 274 mà sao tôi l i n p m ng vào cái l p ch t t i t này? Đúng là b t i n ra ghi danh đ ng i nghe ng i ta ch i mình, ch i quân đ i mình. Càng nghĩ tôi càng th y t c! Th ng con trai th y ông b r u r u bèn l n la h i chuy n. Khi hi u ngu n c n n i bu n c a tôi, nó m i cho tôi hay, năm ngoái nó cũng ghi danh h c l p này, và đã b m t “v” đau. Đ thoát thân, t bài thi th nh i nó ph i vi t theo ý ông giáo. V t v l m nó m i ki m đ c đ đ i m.

Sau ngày có k t qu kh o h ch k th nh i, tôi b công xu ng th vi n nghiên c u, sao chép nh ng tài li u s liên quan t i chi n tranh Vi t-Nam. Tôi không màng đ n v n đ chuy n t i p lên University of Washington n a. Tôi ch , n u có c h i là tôi s “cho ng nhau” v i ông giáo ph n chi n này m t tr n, r i mu n ra sao thì ra. Tôi l c l o k sách lo i ch n l c (preference) và tìm đ c m t quy n Sđ -Ký, trong đó, ch a đ ng nhi u tài li u ghi chép rõ ràng nh ng thành qu mà Vi t-Nam C ng-Hòa đã th c hi n đ c. Trong s nh ng tài li u quý giá đó, có c m t bài đ c p t i đ n v i tôi, Liên Đoàn 2 B i t-Đ ng-Quân. Tôi vui m ng và c n th n photo copy nh ng gi thu nh n đ c đ dùng làm b ng ch ng khi c i lý v i ông giáo sđ y Sđ. Tôi cũng t n đ ng th i gian r nh cu i tu n đ s p x p cho có th t nh ng đ i u c n tranh lu n. Tôi ghi s n nh ng câu phê bình, nh ng câu ch t v n th ng th n v i th y Dan v cung cách giáo đ c h c trò c a ông, và v nh ng tài li u mà ông đã dùng đ tr hu n. Bu i h c áp chót c a mùa Fall chúng tôi có m t gi đ u thi A, B, C khoanh. Sau đó thầy giáo phát đ bài làm n nhà. Thời gian còn l i, thầy s gi ng g i ý cho bài ti u lu n. Bài ti u lu n s ph i giao n p vào đ u gi bu i h c cu i cùng. V a nghe chuông gi i lao, tôi ti n t i bàn ông giáo Sđ. Dù trong b ng đã chu n b s n m t m ngôn t đao to búa l n cho m t cu c đ u kh u s ng mái, nh ng tôi v n đ n lòng, nh nh,

- Th a giáo sđ. Xin giáo sđ vui lòng cho phép tôi đ c trình bày v i ông đôi đ i u liên quan t i s gi ng đ y c a ông trong th i gian v a qua. Tôi có th làm phi n ông vài phút đ c không?

Th y Dan ni m n ,
- Dĩ nhiên là đ c. Ông có đ i u gì c n c nói.

Th y câu chuy n đã m đ u trót l t, tôi m nh mi ng,
- Th a giáo sđ, tôi là m t ng i Vi t-Nam t n n. Tôi là m t c u sĩ quan c a Quân-Đ i Vi t-Nam C ng-Hòa. Tôi còn nh trong bài gi ng đ u tiên, th y có nh c đ i, nh c l i r ng, phi v đ u tiên c a pháo đài bay B 52 trên Cao Nguyên Vi t-Nam là v oanh t c Thung Lũng la-Drang. Th y có b i t không? Cũng vào ngày hôm đó, tôi đang t p đ t l m n khóa sĩ quan Tr ng Võ-B Qu c-Gia Vi t-Nam. Và m i năm sau, tr c khi tàn cu c chi n, vùng đ t mà tôi ch u trách nhi m tr n gi cũng bao g m c cái Thung Lũng la-Drang đó.

Th y ch bi t t i nh ng tr n đ ng đ đ m máu trong thung lũng Ia-Drang qua báo chí, truy n thanh, và truy n hình. Còn tôi là ng i đã l n l i m i năm ó, đã nhi u l n b th ng đ máu ó, đã r i l vu t m t cho nhi u đ ng đ i n m xu ng ó. Trong s nh ng ng i n m xu ng y, không thi u nh ng thanh niên M đ ng trang l a v i th y. N i đó chúng tôi chi n đ u quên mình t ng ngày, vì n n đ c l p c a đ t n c tôi, và vì quy n l i c a n c M .Th y ch a t ng khoác áo nhà binh, ch a m t l n có m t trên chi n tr ng. Su t đ i th y không hi u n i th nào là ni m kiêu hãnh c a m t ng i lính chi n, th nào là lòng khát khao chi n th ng, th nào là tình huynh đ chi binh.

Su t đ i th y không hi u đ c vì sao h n hai ch c th ng binh qu t c a m t đ n v Bi t Đ ng Quân Vi t-Nam C ng- Hòa ph i m đ ng máu rút lui mà v n c u mang theo ba ng i lính M , trong đó có hai ng i b tr ng th ng; và vì sao m t đ i tá Hoa-K đã đ a thân che ch cho m t th ng binh Vi t-Nam đ r i ông b m nh đ n v đ u. M ng l i truy n thông thiên C ng kh ng l c a Hoa-K đã ti p tay v i b máy tuyên truy n c a C ng-S n Qu c-T c tình xuyên t c, bóp méo t t c nh ng c liên quan t i nguyên nhân, di n ti n, và h u qu c a cu c Chi n-Tranh Vi t-Nam. T ó, tên Vi t-C ng khát máu HCM đã đ c tô v , đánh bóng thành m t v lãnh t đ c đ anh minh.

Chính tên sát nhân này và đ ng C ng-S n Vi t-Nam đã gi t oan không bi t bao nhiêu đ ng bào vô t i c a tôi trong su t th i gian ba m i năm chi n tranh. N m trong s hàng trăm ngàn n n nhân b gi t, tù đ y, th tiêu, cha tôi và chú tôi cũng b ch t đ u trôi sông trong th i gian đó. N u ch đ C ng-S n là t t đ p, thì đã không có m t tri u dân mi n B c di c vào Nam sau Hi p-Đ nh Geneve năm 1954, và s ch ng có nh ng cu c v t biên bi th m c a hàng tri u thuy n nhân trên bi n b quê h ng sau khi Mi n Nam r i vào tay C ng-S n năm 1975. Th y ch m i th y hình bé gái Kim Phúc tr n tru ng, v a khóc v a ch y, thân mình ph ng cháy vì bom Napalm c a quân Đ ng-Minh đánh l m vào nhà dân, mà th y đã th y xót xa, cho r ng quân Đ ng-Minh tàn ác.

N u th y vào v trí c a tôi, không hi u th y s nghĩ sao? Ngày 18 tháng T năm 1974, sau khi tái chi m Căn C H a-L c 711, Pleiku, tôi đã t n m t ch ng ki n m t c nh dã man ch a t ng th y. Trong m t căn h m trú n đ y ru i nh ng, trên chi c gi ng tre là cái xác tr n tru ng c a m t ng i v lính. Ch b Vi t-C ng l t h t qu n áo, b h m hi p, r i b đ m ch t b i nhi u nhất l i lê, ru t gan lòi l òng th òng. Trên n n đ t, máu đ ng thành v ùng. Trong góc h m là xác đ a con trai hai tu i c a n n nhân. Cháu bé b trói hai tay, hai chân b ng dây dù và cũng b hàng ch c nhất l i lê đ m vào b ng, vào ng c. Hai ng i này v a theo chuy n xe ti p t c a đ n v lên thăm ch ng và cha c a h đ c vài ngày. H đã không k p ch y khi Vi t-C ng tràn ng p căn c tr a 15 tháng T năm 1974.

Ông giáo sđ y Sđ

Tác Giả: Vđ đ ng Mđ ng Long-K20
Thứ Hai, 23 Tháng 4 Năm 2012 21:29

Câu chuyđ n vđ a tđ i đđ y thđ t giđ giđ i lao, hđ c trđ trđ đ đ i đ p. Ông giáo vđ vai tđ i,
- Ông cđ ngđ i đđ y, ta sđ tiđ p tđ c.

Rđ i ông đ đ n tiđ ng cho phép đ đ p nghđ sđ m, đđ hđ c trđ có thđ i gian chuđ n bđ bài thi viđ t. Chđ cho
ngđ đ i hđ c trđ sau cùng ra khđ i cđ a, thđ y Dan nói nhđ vđ i tđ i,

- Ông hđ y tiđ p tđ c câu chuyđ n cđ a mđ t nhđ chđ ng sđ ng. Tđ i mong đđ đ c nghe thêm. Tđ i khđ ng
ngđ n ngđ i, tiđ p đ đ i,

- Cám đ đ n giáo sđ. Tđ i chđ nói nhđ ng gì thđ y tđ n mđ t, nghe tđ n tai, và nhđ ng gì xđ y ra cho chính
bđ n thân và gia đđnh tđ i đđ thđ y có mđ t nhđ n đđ nh chính xác vđ cuđ c chiđ n tranh Viđ t-Nam đđ
đ nh hđ đ ng nhđ thđ nào đđ i vđ i ngđ đ i đđ n Viđ t. Tđ i tâm sđ vđ i thđ y Dan rđ ng, tđ i là mđ t hđ c trđ
tđ t nghiđ p trung hđ c vào đđng thđ i đđ m đđ t nđ đ c lâm nguy nđn tđ i đđ tình nguyđ n vào quân
ngũ đđ c đ u nđ đ c. Tđ i tóm đ đ c cuđ c đđ i chinh chiđ n cđ a mình cho ông giáo nghe. Tđ i thđ y thđ y
Dan đđ c biđ t đ đ u tâm tđ i nhđ ng chiđ n đđ ch xđ y ra trên Tây-Nguyđn, và ông có vđ rđ t quen thuđ c
vđ i nhđ ng đđ a danh Ban-Mê-Thuđ t, Pleiku, Plei-Me, Đđ c-Cđ, Kontum. Nghe tđ i nói đ
Tây-Nguyđn chiđ n trđ n, chđ t chđ c xđ y ra hàng ngày, ông vđ i hđ i,

“Mđ i đ đ n ra trđ n, ông có sđ khđ ng?”

Tđ i cđ tình thđ c trđ đ đ i,

Sđ chđ ! Vào chđ chđ t, ai mà khđ ng sđ ? Nhđ ng tinh thđ n trách nhiđ m đđ làm cho tđ i quên cái
sđ .Thđ y ông giáo sđ có vđ muđ n nghe truyđ n chiđ n trđ đ ng, muđ n hiđ u tâm tđ ngđ đ i đđ trđ n ra
sao, tđ i đđ khđ ng ngđ n ngđ i thuđ t đ đ i hoàn cđ nh cđ a tđ i trong trđ n Dak-Tđ năm 1969. Cuđ i trđ n
nđ y tđ i đđ phđ i mđ khđ i đđ yđu cđ u máy bay đđnh ngay trên đđ u mình đđ cùng chđ t vđ i quân
thù. Vào giđ phút tuyđ t vđ ng nhđ t cđ a trđ n đđnh đđ, tđ i đđ nghđ gì, tđ i cũng thđ đ đ cho ông giáo
biđ t. Ông giáo sđ đđ tđ ng nghe nói tđ i cái tên “Đđ đ ng Mđn HCM” nhđ ng chđ a bao giđ ông ngđ
rđ ng đđ là cđ mđ t hđ thđ ng đđ đ ng giao thông chđ ng chđ t che đđ u đđ đ i rđ ng già đđ c
Trđ đ ng-Sđ n. Tđ i đđ chia sđ vđ i ông nhđ ng cđ m giđc hđ i hđ p, cđng thđ ng cđ a ngđ đ i có cái kinh
nghđ m đđ toán Viđ n-Thám sđn đđ c biên giđ i Viđ t-Miđn-Lđo tđ Khđm-Đđ c tđ i Bu-Prang vào
nhđ ng năm 1972-1973.

Ông giáo s... d... y S...

Tác Giả: V... ng M... ng Long-K20
Thứ Hai, 23 Tháng 4 Năm 2012 21:29

Ông cũng r... t h... ng thú khi nghe tôi thuy... t trình v... k... thu... t b... n xe tank mà Ti... u Đoàn 82 Bi... t Đ... ng Quân đã áp d... ng trong tr... n Xuân-L... c tháng T... năm 1975. Tr... n Xuân-L... c này ông có nghe qua, nh... ng ông không ng... , m... t trong nh... ng c... p ch... huy tr... c ti... p c... a tr... n đánh l... ng l... y... y đang ng... i tr... c m... t ông. Tôi không quên nói t... i nh... ng l... n đ... ng quân bên xóm làng quê nghèo nàn, nh... n nh... ng bát n... c chè xanh, nh... ng c... khoai lu... c c... a đ... ng bào tôi đem ra m... i m... c. Tình quân dân cá n... c... y đã là nh... ng li... u thu... c b... giúp tinh th... n chúng tôi m... nh m... h... n khi đ... i m... t v... i quân thù. Tôi thu... t l... i cho th... y nghe, trong tình th... hoàn toàn tuy... t v... ng, chúng tôi đã chi... n đ... u kiên c... ng nh... th... nào.

Và sau khi bi... t r... ng ch... trong vòng m... t tháng cu... i cùng, chín m... i ph... n trăm c... a quân s... h... n năm trăm ng... i thu... c Ti... u Đoàn 82 Bi... t Đ... ng Quân đã ch... t vì t... qu... c, thì ông giáo đã gi... hai tay lên tr... i, l... c đ... u th... t ra hai ti... ng,

“Tr... i... i!”

Th... y Dan cũng mu... n tìm hi... u xem, sau khi m... t n... c thì s... ph... n c... a tôi và g... n m... t tri... u quân nhân, công ch... c chính quy... n Vi... t-Nam C... ng-Hòa ra sao. Ông đã tr... m... t ng... c nhiên khi bi... t ra r... ng, t... sau tháng T... năm 1975, kh... p đ... t n... c tôi, “Tr... i C... i T... o” đã m... c lên nh... n... m. Cái tên “Re-Education Camp” mà ông đã nghe qua, trên th... c t... ch... là nh... ng tr... i tù kh... sai. Nh... ng “h... c viên” trong các tr... i đó s... ng không khác gì nh... ng con v... t, qu... n qu... i v... i cái đói. H... b... ép bu... c làm vi... c t... i ki... t l... c. Tinh th... n b... kh... ng b... , căng th... ng liên miên b... i nh... ng bu... i ng... i đ... ng h... c t... p, phê bình, b... u bán. Tôi thú th... t v... i ông giáo r... ng, trong th... i gian đó, tôi ch... nghĩ t... i t... do; làm sao đ... tìm l... i đ... c t... do, dù có ch... t cũng cam lòng. Ông giáo đã t... ra say mê theo dõi truy... n hai l... n tôi tr... n tr... i th... t b... i, cùng nh... ng c... c hình mà tôi ph... i gánh ch... u. Tôi cũng không ng... n ng... i thu... t l... i hoàn c... nh c... a v... tôi ngày đó, m... t nách b... n đ... a con th... đ... i, v... t v... , t... o t... n nuôi con, ch... ch... ng trong 13 năm tôi b... giam gi... , tù đ... y.

Tôi cho ông giáo bi... t tôi là ng... i sinh ra t... i Mi... n B... c Vi... t-Nam. Tháng 7 năm 1954 gia đình tôi đã cùng g... n m... t tri... u ng... i khác di c... vào Nam đ... tr... n lánh C... ng-S... n. Tôi c... n k... phân tích cho th... y rõ, sau Hi... p-Đ... nh Geneve năm đó, hai mi... n Nam, B... c Vi... t-Nam đã thành hai qu... c gia, đ... c l... p và có ch... quy... n, có biên gi... i. Chính HCM và đ... ng C... ng-S... n Vi... t-Nam đã ch... tr... ng, phát đ... ng và di... n r... theo đ... i m... t cu... c chi... n tranh ti... n chi... m Mi... n Nam . Quân đ... i và nhân dân Vi... t-Nam C... ng-Hòa ch... làm nhi... m v... t... v... . Quân M... và Đ... ng-Minh vào Vi... t - Nam là đ... ph... giúp chúng tôi ch... ng l... i m... t cu... c xâm l... c t... ph... ng B... c.

Chúng tôi th... t tr... n không ph... i vì chúng tôi kém kh... năng, thi... u tinh th... n chi... n đ... u, mà vì

ng i M đã ph n b i, n a đ ng rút quân, c t vi n tr . T khi ng i M rút lui, chúng tôi b bó chân bó tay, b ng đoi mà v n ph i chi n đ u. Trong khi đó, Mi n B c l i tràn ng p l ng th c, quân đ ng, quân nhu, và vũ khí vi n tr t kh i C ng. Th i gian kh i đ u ch ng trình Vi t-Nam- Hóa chi n tranh, còn đ c cung ng vũ khí, l ng th c đ i dào, chúng tôi đã ch ng t kh nă ng có th cắ ng đắ ng b t c nh i m v nào c a quân đ i Đ ng-Minh bàn giao l i.Đ ch ng minh đ i u này, tôi m t copy t quy n History c a th vi n, trong đó có s đ các cánh quân Vi t-Nam C ng-Hòa v t biên ti n chi m mi n B c Cam-B t trong chi n đ ch Bình Tây 1, 2, 3 cu i năm 1970 c a Quân Đoàn II. Tôi ch cho ông cái đ u hi u quân s hinh tam giác có ch R gi a, c nh trên có ba c ng râu, bên trái là con s 2,

- Đây! Th a th y, cu i năm 1970, t i vùng 2 Chi n Thu t, chúng tôi đã đánh đ u i quân B c Vi t t i b đ ng c a sông Mê-Kông trên đ t Miên. Ngày đó tôi là ng i ch huy m t đ n v tr c thu c Liên-Đoàn 2 Bi t-Đ ng-Quân. Tôi đã đánh chi m thành ph Ba-Kev, và đóng quân t i n i này m t th i gian. Chúng tôi đã ch ng t r ng kh nă ng chi n đ u c a chúng tôi đã h n h n quân đ i B c Vi t. Nh ng nh ng năm sau, vi n tr c t gi m đ n. M c đ u tinh th n c a chúng tôi không suy gi m, nh ng chi n đ u trong c nh thi u th n th ng xuyên, chúng tôi v t v l m. Tôi xin đ n c ra đây m t so sánh đ th y th y rõ s khác bi t.

Tr c khi M rút, tháng 6 năm 1968, có m t l n tôi đang dàn quân ti n chi m m t ng n đ i thì B Ch Huy Task Force South c a M Đ -L t đã b t tôi ng ng l i đ ch pháo binh và không quân y m tr . Tôi đã nh n đ c m t phi tu n hai phi xu t F4C và sau đó là m t h a t p tám trăm qu đ n đ i bác 105 ly trên m c tiêu tr c khi xung phong. M c tiêu đó ch r ng b ng đ i n tích khuôn viên tr ng Shoreline C. C. này. Ch h n m t năm sau khi M rút, tháng 8 năm 1974, ti n đ n Plei-Me do tôi tr n gi đã b m t l c l ng đ ch đ ng g p chín l n vâ hãm 34 ngày đêm. Plei-Me cũng ch r ng b ng tr ng Shoreline C.C. thôi. V y mà m i ngày chúng tôi đã h ng ch u t m t ngàn t i hai ngàn viên đ n pháo c i c a đ ch. Đ ch ng l i, ngoài hai kh u 155 ly c a quân b n y m tr t xa, tôi ch có hai kh u đ i bác 105 ly. Vì tình tr ng khan hi m, tôi ch đ c phép b n theo c p s đ n gi i h n là b n viên cho m i kh u súng m t ngày. Chi n đ u trong tình tr ng thi u th n nh th , chúng tôi v n chi n th ng. Th y nghĩ sao v chuy n này?

Chúng tôi đã chi n đ u cho chính nghĩa nh th đ y, chúng tôi đã hy sinh nh th đ y, và chúng tôi đã b b r i nh th đ y. Tôi cũng không hi u vì sao ng i M ph n chi n, trong đó có th y, l i xu ng đ ng tranh đ u, c vũ cho k thù c a chúng tôi, và ng c đ i chi n binh c a chính n c Hoa-K ? Th y i! Sao th y l i n nh n tâm nh th ! Th y đã ti p tay v i k thù, đâm sau l ng thân nhân và b n bè đ ng mình c a th y. Nhân đ p này, tôi cũng chuy n l i cho th y nghe tâm s c a anh Bill, m t b n c u quân nhân M tr v t Vi t-Nam năm 1973. Anh Bill hi n nay (2000) là Supervisor c a hă ng mà tôi đang làm vi c. Đây là l i c a anh y,

Ông giáo sđ y Sđ

Tác Giả: Vđ đ ng Mđ ng Long-K20
Thứ Hai, 23 Tháng 4 Năm 2012 21:29

“Bđ n có cđ m thông nđ i đau đđ n cđ a chúng tôi ngày đó không? Hôm chúng tôi cđ p bđ Everett , Washington, dân chúng Mđ , kđ cđ nhđ ng ngđ đ i thân, tiđ p đón chúng tôi bđ ng cách đđ cao ngođ c ngođ c ngón tay giđ a! Đi đâu chúng tôi cũng bđ nhìn vđ i đđi mđ t kinh khi. Bao nhiêu ề chđ nhđ c nhđ đđ lên đđ u ngđ đ i thua trđ n. Thua trđ n đđu phđ i lđ i cđ a chúng tôi? Có bđ n tôi đđ buđ n mà tđ tđ . Rđ i tôi bđ giđ i ngđ . Thđ i gian đđ y kiđ m đđ đ c mđ t viđ c làm là đđ u khó khăn trđ n ai. Hđng xđ đ ng nào cũng không mđ n mà vđ i nhđ ng hđ sđ xin viđ c cđ a nhđ ng cđ u chiđ n binh. Cũng may, có ngđ đ i bđ n hđ c thđ i Mđ u Giáo đđ giđ i thiđ u tôi vào làm viđ c cho hđng này. Lđ đ ng hđ đ ng thđ i đđ y chđ có 3 USD mđ t giđ cũng đđ khiđ n tôi mđ ng quá lđ m rđ i.”

Sau câu chuyđ n này, tôi chuyđ n sang phê bình cách giđ ng đđ y cđ a ông thđ y, tôi nói thđ ng vđ i ông giáo sđ rđ ng, bao năm nay ông đđ bóp méo lđ ch sđ cđ a cuđ c chiđ n tranh giđ a hai miđ n Nam và Bđ c Viđ t-Nam, làm nhđ thđ ông đđ phđ m tđ i đđ i vđ i lđ ch sđ . Cách giđ ng đđ y cđ a ông đđ gieo vào trí óc hđ c trò nhđ ng thành kiđ n sai lđ m đđ i vđ i Viđ t-Nam Cđ ng-Hòa, làm giđ m giá trđ sđ trđ giúp cđ a chính phđ và nhân dân Hoa-Kđ đđ i vđ i nđ đ c tôi.Cuđ i cùng, tôi hđ i ông giáo,

-Thđ y còn nhđ , năm ngoái, có mđ t cđ u bé Viđ t-Nam, mđ t mđy sáng sđ a, lông mđy rđ m, tóc hđ t kiđ u nhà binh theo hđ c lđ p Sđ 274 này không?

- Nhđ chđ ! Mđ i lđ p chđ có vài hđ c trò Á Châu, dĩ nhiên là tôi nhđ !

- Cđ u bé Viđ t-Nam đđ chính là thđ ng con út cđ a tôi! Năm ngoái, bài tiđ u luđ n đđ u cđ a nó bđ đđi m KHÔNG (0) vì nó viđ t theo quan đđi m cđ a mđ t ngđ đ i dân Miđ n Nam. Nhđ ng bài sau nó phđ i đđ i cách viđ t, đđ thđ y cho đđi m khá hđ n. Tôi là cha nó; tôi là mđ t trong nhđ ng ngđ đ i chđ ng kiđ n, tham gia và trđ c tiđ p gánh chđ u hđ u quđ cđ a cuđ c chiđ n tranh vđ a qua;tôi không thđ làm nhđ con tôi đđ đ c. Tôi đđ nói hđ t nhđ ng đđ u cđ n nói vđ i giáo sđ , và tôi sđ n sàng chđ p nhđ n hđ u quđ .

Ông thđ y đđ y Sđ nhđ bđ ng tđ nh cđ n mđ ,

- Tôi tin lđ i ông, vì chđ ng có lý do gì đđ ông nói đđ i. Có đđi u là, tđ đđ tđ i nay, hđ n hai mđ đ i năm dài, kđ tđ ngày nhđ ng gia đđnh Viđ t-Nam đđ u tiên tđ i đđ nh cđ đ Hoa-Kđ , chđ a ai nói cho tôi nghe nhđ ng đđi u này. Có thđ , ngđ đ i ta muđ n quên đi quá khđ , hođ c là ngđ đ i ta không có can đđ m nói ra. Tôi đđ hiđ u, và tôi phđ i cảm đđ n ông. Ông quđ là mđ t chiđ n binh thđ c thđ .

Ông giáo sly S

Tác Giả: Vng Mng Long-K20
Thứ Hai, 23 Tháng 4 Năm 2012 21:29

Nghe đc nhng lđi nói chân tình tđ miđng ông giáo s, lòng tôi cđ m thđ y đđ m áp lđ lđng. Trđ đ c mđ t tôi, ông đã thành mđ t ngđ đđ i bđ n đđ ng minh, ông đđ a bàn tay hđ pháp ra cho tôi bđ t,

“Thđ a ngđ đđ i chiđ n binh. Ông vđ a lđ p mđ t chiđ n công!”

Đêm đđ y trên đđ đđ ng vđ nhà, lòng tôi rđ n ràng nhđ thuđ nào giđ a sân vđ n đđ ng Pleiku, sau chiđ n thđ ng Plei-Me, tôi đã đđ ng trđ đđ c mđ t đđ àn hùng binh, quđ n áo hoa rđ ng, nhđ n nhđ ng vòng hoa rđ c rđ , tai nghe bđ n nhđ c “Bài Ca Chiđ n Thđ ng” do ban quân nhđ c Quân-Đđ àn II hòa tđ u.

Ngày chđ m đđ t mùa Fall năm 2000 ông thđ y đđ y S đđ đđ i cđ đđ i trao cho tôi bđ n tđ ng kđ t cuđ i khóa, trên đđ đđ đđ m trung bình (GPA) lđ p History 274 cđ a tôi ghi 4 chđ m (4.00).

Cuđ i mùa Spring 2001 tôi đđ lđ cđ p vđ n bđ ng tđ t nghiđ p A. A. nđ i vđ n đđ ng trđ đđ ng có mái che cđ a Shoreline Community College. Khán đđ đđ ng đđ t thân nhân. Vđ tôi và bđ n đđ a con tôi cũng có mđ t ngày hôm đđ y. Khi ngđ đđ i đđ đđ u hành gđ i tên tôi lên bđ c đđ nhđ n vđ n bđ ng, cđ hđ i trđ đđ ng đđ đđ u ngđ c nhiên vì thđ y nđ i hàng ghđ giđ a cđ a khu giáo sđ có tiđ ng ai gđ ào lên nhđ tiđ ng sđ m,

“Long! I’m proud of you!”

Đđ n lúc bà Hiđ u Trđ đđ ng bđ t tay tôi thì ông giáo Dan đđ ng đđ y, bđ c loa tay hđ đđ ng vđ sân khđ u,
“My soldier! I’m loving you!”

Ông là mđ t ngđ đđ i cao lđ n. Trong chiđ c áo thđ ng đđ n, trông ông đđ nh đđ ng nhđ nhân vđ t chính trong phim “Ngđ đđ i Đđ i”.

Nhđ ng ngđ đđ i có mđ t trong hđ i trđ đđ ng buđ i đđ y đđ đđ u quay mđ t nhìn vđ hđ đđ ng ông giáo, ai cũng ngđ c nhiên vì hành đđ đđ ng phá lđ cđ a mđ t ông thđ y xđ a nay nđ i tiđ ng là mô phđ m. Thđ y ông giáo

Ông giáo sđ y Sđ

Tác Giả: Vđ đ ng Mđ ng Long-K20
Thứ Hai, 23 Tháng 4 Năm 2012 21:29

Dan réo tên tôi đ m đ m, vđ con tôi và nhđ ng khán giđ ngđ i trên khán đài cũng vđ tay, reo hò, la hét theo. Hai năm sau, khi tđ t nghiđ p B.A. tđ University of Washington, tôi vđ thăm và báo cho ông biđ t, ông vui đ m.

Tđ đó cho tđ i khi tôi ngđ i viđ t đ i nhđ ng giòng này (2011) hàng chđ c ngàn hđ c trò đã tđ i, rđ i giã tđ Shoreline Community College. Và chđ c chđ n, hàng trăm đ đ t ngđ đ i trđ tuđ i đã đi qua đ p History 274. Mđ đ i mđ t năm qua, tôi vđ n nhđ buđ i tđ i năm nào, tôi vđ i ông giáo sđ đ y Sđ đã ngđ i tâm sđ vđ i nhau. Lđ i khen cđ a ông, mà tôi quý nhđ mđ t đ m huy chđ đ ng, vđ n còn vắng vđ ng,

“Thđ a ngđ đ i chiđ n binh. Ông vđ a đ p mđ t chiđ n công!”

Tiđ u sđ Tác giđ - Vđ đ ng Mđ ng Long

- Cđ u hđ c sinh Trung-Hđ c Trđ n Quý Cáp, Hđ i-An.
- Cđ u Sinh Viên Sĩ Quan Khóa 20 Trđ đ ng Võ-Bđ Quđ c-Gia Viđ t-Nam.
- Chđ c vđ sau cùng: Thiđ u Tá Tiđ u Đoàn Trđ đ ng Tiđ u Đoàn 82 Biđ t Đđ ng Quân.
- Tđ 1975 tđ i 1988 tù “cđ i tđ o” (13 năm) tđ Nam ra Bđ c.
- Tđ 1993 đđ nh cđ tđ i Thành Phđ Seattle, Tiđ u Bang Washington, USA.
- Năm 2003 tđ t nghiđ p University of Washington, cđ p bđ ng B.A SocialSciences and Communication.
- Gia cđ nh hiđ n nay: Mđ t vđ , 4 con, 1 cháu nđ i, 3 cháu ngođ i.